

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
NO-0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Vår dato 15.09.2020
Deres dato 09.06.2020
Deres ref.: 20/1081

Høring av vedtatt EU-regelverk for elektrisitetsmarkedet (Ren energi-pakken)

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til høringsbrev og høringsnotat om de vedtatte rettsaktene i Ren energi-pakken slik de er vedtatt og kunngjort i EU, samt vårhøringsuttalelse til "Clean energy for all" i fjor.

Klimautfordringene løses best gjennom samarbeid på tvers av landegrensene og det er viktig at norske bedrifter har samme vilkår som våre europeiske konkurrenter. Våre landsforeninger Energi Norge, Norsk Industri og Nelfo vil gi en mer detaljert gjennomgang av hva lovforslagene vil innebære for de enkelte berørte bransjer og bedrifter.

Ren energipakken reviderer og erstatter blant annet rettsaktene for kraftmarkedet som inngår i EUs tredje energimarkedspakke fra 2009. Tredje energimarkedspakke er innlemmet i EØS-avtalen, og trådte i kraft i Norge høsten 2019.

Ren energipakken er viktig klimapolitikk: Ren Energi pakken er en viktig brikke i omleggingen til et grønnere og mer klimavennlig samfunn. Klimautfordringen løses ikke på nasjonalt nivå, men gjennom samarbeid. NHO mener det er viktig at Norge har et tett samarbeid med EU i energi- og klimapolitikken. Markedsadgang, og mest mulig like rammebetingelser i reguleringen av kraftmarked og -system, er avgjørende for forutsigbarhet til å ta posisjoner som leverandører av energitjenester, teknologi og kompetanse i den europeiske energiomstillingen. Med stadig mer fornybar og uregulerbar energi blir det enda viktigere med koordinering og investeringer på tvers av landegrensene for effektive klimaløsninger som å håndtere svingninger i elektrisitetsproduksjon. Samtidig er det viktig at regelverket og samarbeidet følges opp så ikke enkelte land hindrer markedsfunksjonen slik vi har sett mellom Tyskland og deres naboland, og slik det nå legges opp til på NordLink med svært lite tilgjengelig eksportkapasitet fra Norge.

Ren-Energi-pakken legger til rette for like konkurransevilkår på tvers av land, utbygging av fornybar energi og kraftnett, økt forsyningssikkerhet og effektiv drift av eksisterende nett og kraftproduksjon. Sluttbrukers rolle og rettigheter i kraftforsyningen forsterkes og fremheves i det reviderte direktivet. NHO støtter intensjonen om at det skal legges bedre til rette for at sluttbruker aktivt skal kunne delta i markedene for egenproduksjon, energitjenester, energifleksibilitet og lagring. Vi har tidligere kritisert bortfallet av utkoblingstariff som var et særdeles egnet virkemiddel for alternativer, som reduserte spisslast og slik behovet for ny nettkapasitet og produksjon.

Å bruke de ressursene vi har på en effektiv måte er både samfunnsøkonomisk lønnsomt og god klimapolitikk. Det er likevel viktig at departementet vurderer EØS-relevansen for de

ulike rettsaktene og vurderer behovet for enkelte EØS-tilpasninger. Vår vurdering er at fordelene ved å delta i det indre energimarkedet er betydelig større enn ved ikke å delta.

Fortsatt kontroll over norske energiresurser og nettutbygging: Ren Energi-pakken er mer detaljert enn tredje energimarkedspakke, men innebærer ikke endringer som utfordrer den politiske enighet til grunn for implementering av denne. EU har fortsatt ikke mulighet til å vedta utbygging av kraftproduksjon eller kraftnett i Norge, heller ikke nett/kabler mellom Norge og andre land. Dette reguleres av nasjonale konsesjonsprosesser. Samhandel med andre går likevel ikke uten felles kjøreregler og system for å håndtere uenigheter. Ikke minst er det viktig for små land i møte med større at reglene faktisk følges.

Forutsigbarhet og nordisk samarbeid: Å være en del av det Europeiske markedsregelverket for elektrisitet gir forutsigbarhet for kraftprodusenter, nettselskap og sluttbrukere. Vi har i dag et tett samarbeid i det nordiske elektrisitetmarkedet. Det er viktig for effektiv bruk av nett og energiresurser så vel som for forsynings- og driftssikkerhet. Dette samarbeidet må fortsette og videreutvikles. De øvrige nordiske landene er EU-medlemmer og har allerede implementert dette regelverket. Selv om det nordiske markedet har stått som modell, skjer den videre regelutvikling i det indre markedet for energi.

Hurtig implementering: Ren energi-pakken bidrar til like vilkår på tvers av landegrensene. Dette er i seg selv viktig for norske aktører. Å være en del av et felles regelverk bidrar også til forutsigbarhet. Tredje energimarkedspakke ble vedtatt i EU i 2009, men ble først innlemmet i EØS-avtalen høsten 2019. Norge satt altså på sidelinjen av regelverksutviklingen i hele ti år. Det er ingen god strategi for en energinasjon. Det er derfor viktig at Norge deltar i denne regelverksutviklingen og sikrer rask implementering av Ren Energi-pakken. EUs Green Deal hviler på et best mulig fungerende kraftmarked.

Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Næringspolitisk avdeling

Per Anker-Nilssen

Seniorrådgiver